

HELSINGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2020 / NEUVOTTELUTULOS 20.10.2019

Käyttötalous yht. + 39,5 miljoonaa euroa (+ 5 miljoonan euron kohdennus kaupunginhallituksen käyttövaroista)

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala + 8 miljoonaa euroa, josta

- 0,3 miljoonaa euroa A2-kielen alkamisen varhaistamiseen niin, että A2 kieli alkaa jatkossa jo 3. luokalla, (pysyvä vaikutus 0,6 miljoonaa euroa/ vuosi).
- Myönteisen erityiskohtelun rahan korottamiseen perusopetuksessa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa 25 prosentilla.
- Varhaiskasvatuksen sisaralennuksen laajentamiseen myös yksityisiin päiväkoteihin. Tämä toteutetaan ensivaiheessa korottamalla yksityisen hoidon tuen kuntalisää sisaralennusta vastaavasti.
- Resurssia kohdennetaan varhaiskasvatuksen henkilöstön rekrytointiin, Stadin ammattiopistolle, oppilashuoltoon, oppimisen tuen vahvistamiseen lisäämällä laaja-alaisen erityisopettajien määrää peruskouluissa sekä Mukana-ohjelman edistämiseen poikkihallinnollisesti yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Kirjaukset:

- Varmistetaan terveelliset ja turvalliset koulutilat:
 - Vahvistetaan kaupunkistrategian sisäilmakorjauksia koskevien kirjausten toimeenpanoa. Sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.
 - Uudistetaan tilahankkeiden käsittelyohje osana tulevan kiinteistöstrategian toimeenpanoa.
 - Määritellään kiireellisimmät peruskorjattavat koulut ja päiväkodit. Näiden korjauksia nopeutetaan käyttäen yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa sekä muita hyviksi todettuja toimintamalleja Helsingistä (esim. sairaalakoulu ja Vattuniemen ala-aste) sekä muualta Suomesta.
 - Asetetaan akuuteissa sisäilmatapauksissa hankittavien väistötilojen saamiselle neljän kuukauden tavoiteaika.
- Arvioidaan maksuttoman toisen asteen kokeilun tuloksia, onnistumisia ja ongelmia ja viedään parhaiksi osoittautuneita käytäntöjä osaksi perustoimintaa. Helsinki vaikuttaa maksuttoman toisen asteen valtakunnallisen ratkaisun edistämiseen ja sen nopeutettuun käyttöönottoon pääkaupunkiseudun osalta.

Kaupunkiympäristön toimiala + 1,5 miljoonaa euroa, josta

- 0,5 miljoonaa euroa keskeisimpien kantakaupungin kävelyreittien ja joukkoliikenteen solmukohtiin kuten metro- ja lähiliikenteen asemille johtavien reittien tehostettuun talvikunnossapitoon.
- 0,2 miljoonaa euroa Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaan liittyviin suunnittelutoimenpiteisiin.
- Tontinluovutuksen tehokkaampaan toimeenpanoon ja korjaushankkeiden valmistelun nopeuttamiseen.

Kirjaukset:

- Selvitetään kaupungin asuntokannan kohdentuminen. Selvitetään mahdollisuus osoittaa asuntoja nykyistä vahvemmin asunnottomille ja asumisen tukea tarvitseville huomioiden segregaaation ehkäiseminen.
- Kaupunki käynnistää vuonna 2020 yhdessä alueen vuokralaisten sekä hankkeesta kiinnostuneiden yhteistyötahojen kanssa Kulosaaren kartanoalueen ja Kivinokan kehittämisprojekti.
- Torjutaan yksinäisyyttä lisäämällä ikääntyneille suunnattuja yhteisöllisiä asumismuotoja.
- Kaupungin ulkopuolisten maa-alueiden myyntiä tehostetaan kaupunkiympäristölautakunnan linjattua tälle yhteiset periaatteet.
- Pyöräväyliä ylläpitoa talvihoidon priorisoitujen reittien osalta jatketaan suunnitelman mukaisesti, ja talvihuollettujen pyöräväyliä rinnakkaiset kävelyväylät hoidetaan myös tehostetusti.
- Kaupunginhallitus korostaa, että kaupungin omien maiden myyntitavoite on arvio, ei sitova tavoite.
- Talousarviokohdan 31002 Rakennukset toimintakatetavoite saattaa ohjata tinkimään ylläpitokorjauksista ja väistötilojen riittävän nopeasta ja laajasta hankinnasta, mikä ei ole toivottavaa. Kaupunginhallitus toteaa, että pyrkimykset toimintakatteen toteuttamiseen eivät saa vaarantaa riittävää ylläpitokorjausten ja väistötilojen määrää.

Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimiala + 3,3, miljoonaa euroa, josta

- Liikuntapaikkojen ylläpitoon
- Nuorisotyön vahvistamiseen ja myönteisen erityiskohtelun rahan pilotointiin nuoriso- ja kirjastopalveluissa
- Liikkumisohjelman toimeenpanon vahvistamiseen
- Liikuntaseurojen avustusten korotuksiin 0,3 miljoonaa euroa

Kirjaukset:

- Selvitetään Svenska Teaternin aseman kehittymistä Helsingissä, varautuen sen aseman vakiinnuttamiseen kansalliseksi päänäyttämöksi. Syvennetään yhteistyön muotoja, pidetään ruotsinkielisen kulttuuritarjonnan avustusten taso vähintään ennallaan.

Sosiaali- ja terveystoimiala + 26 miljoonaa euroa sekä + 5 miljoonan euron ylitysoikeus kaupunginhallituksen käyttövaroista

- Johtuen vuodelle 2019 ennustettavista poikkeuksellisista ylityksistä lastensuojelussa ja vammaispalveluissa, ikääntyvien määrän kasvusta sekä Apotin käyttöönotosta, sosiaali- ja terveystoimeen ohjataan 26 miljoonan euron määrärahalisäys. Sosiaali- ja terveystoimialalta edellytetään toimenpiteitä lastensuojelun palvelutarpeen kasvun hillitsemiseksi sekä lastensuojelun ja vammaispalvelujen yksikkökustannussuoritteiden lähentymistä muiden suurten kaupunkien keskiarvoon.
- Lastensuojelun kustannusten arvioidaan palvelutarpeen kasvun vuoksi ylittyvän vuonna 2019 noin 13,8 miljoonalla eurolla. Sosiaali- ja terveyslautakunnan tulee seurata lastensuojelun avohuollon, sijoitusten ja jälkihuollon palvelutarvetta ja kustannuskertymää säännöllisesti. Jos lastensuojelun palvelutarve aiheuttaa käyttösuunnitelman ylittymisen

vuoden 2019 tavoin myös vuonna 2020, tulee sosiaali- ja terveyslautakunnan hakea lisärahoitusta kaupunginhallituksen käyttövaroista 5 miljoonaan euroon asti, eikä toimialan pidä sopeuttaa tätä ylitystä muista sosiaali- ja terveystoimialoista. Tätä mahdollista lisämäärärahaa ei tulkita sosiaali- ja terveystoimialan budjetin ylittymisenä tai muiden sitovien tavoitteiden toteutumattomuutena.

- Neuvoloihin ja kouluterveydenhuoltoon kohdennetaan myönteisen erityiskohtelun rahoitusta.
- Omaishoitoa vahvistetaan.

Kirjaukset:

- Sosiaali- ja terveystoimessa valmistellaan maaliskuuhun 2020 mennessä toimintamalleihin liittyvä toimenpidekokonaisuus, joilla varmistetaan sujuva hoitopääsy terveysasemilla.
- Vahvistetaan lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita. Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjun ongelmat ratkaistaan sosiaali- ja terveystoimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUS:n ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä, mukaan lukien työnjaon muutokset lasten ja nuorten mielenterveyden palveluissa.

Kaupunginkanslia + 0,7 miljoonaa euroa, josta

- Asukastaloavustusten kasvattaminen 30 000 euroa.
- Toteutetaan englanninkielisten palvelujen kehittämisohjelmaa, jonka painopisteenä on tukea kansainvälisten kykyjen houkuttelua Helsinkiin. Tähän varataan 0,6 miljoonan euron määräraha, josta osa kohdentuu ohjelman mukaisesti kansliaan ja osa toimialoille.
- Yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttamiseen toimintaan 75 000 euroa/ vuosi.

Muut kirjaukset

- Selvitetään hissiavustuksista luopumisen vaikutuksia ja mahdollisuutta.
- Keskushallinnolle, bruttobudjetoiduille toimialoille ja nettobudjetoiduille yksiköille asetetaan velvoite selvittää kokonaisvaltaisesti toimintonsa niiden ajanmukaistamiseksi ja mahdollisten sopeutuskohteiden löytämiseksi.

Investoinnit

2020 yhteensä +10 miljoonaa euroa

- Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset kohdentuen erityisesti esikaupunkialueille +2 miljoonaa euroa.
- Lisätään erityisesti ikäihmisten ulkona liikkumista tukevia puistonpenkkejä keskeisille kävelyreiteille. Kokeillaan myös korkeampia penkkejä esimerkiksi monipuolisten palvelukeskusten läheisyydessä + 0,3 miljoonaa euroa.
- Toteutetaan kaupungin kuntoporrassuunnitelmassa esitetyt yhdeksän uutta kuntoporraskohdetta sekä kahden kohteen perusrakennus nopeutetussa aikataulussa niin, että kohteiden toteutus käynnistetään vuoden 2020 aikana +1,7 miljoonaa euroa.
- Toteutetaan Johanneksen kentän tekojäärata +1,4 miljoonaa euroa.
- Projektialueiden esirakentaminen: Kannelmäen ja Pitäjänmäen alueille kohdennetaan kehittämistyöhön +1,5 miljoonaa euroa.
- Ruokahävikkitermiä +0,6 miljoonaa euroa.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kiinteät investoinnit ja ylläpitoinvestoinnit +1,0 miljoonaa euroa.
- Aurinkosähkoinvestoinnit +1,5 miljoonaa euroa (kirjaukset täsmentyvät)

- Helsingin yliopiston metroasema: Helsingin yliopiston metroaseman uuden pohjoisen sisäänkäynnin suunnittelu käynnistetään vuonna 2020, ja sen rakentaminen toteutetaan sopivassa yhteydessä liittyen Kruunusilltojen rakennushankkeeseen.
- Kehä 1 ja Itäväylän liittymän suunnittelun ja toteutuksen aikaistaminen Itäväylän ja Kehä 1 liittymän suunnittelu ja toteutuksen käynnistäminen suunniteltua aiemmin. Kaupunki pyrkii edistämään hankkeen aikaistusta yhteistyössä valtion kanssa. Kehä 1 ja Itäväylän liittymän uudistamiselle varatut määrärahat on tärkeää olla käytössä Itäkeskuksen ideakilpailun pohjalta tapahtuvan kehittämisen käynnistyttyä.

2021–

- Aikaistetaan investointisuunnitelmassa vuodella viiden koulurakennuksen peruskorjausta: Maatullin ala-aste, Käpylän peruskoulu, Kottby grundskolan, Koskelan ala-aste ja lasten päiväkotit Herttua (samassa rakennuksessa), Laajasalon ala-aste
- Kehä 1 ja Itäväylän liittymän uudistamiselle varattuja määrärahoja aikaistetaan kahdella vuodelle alkamaan vuodesta 2024.
- HKL:n investoinnit yht. 188,8 miljoonaa euroa vuosina 2025–2027 (2025: 47 miljoonaa euroa, 2026: 65,5 miljoonaa euroa, 2027: 76,3 miljoonaa euroa)
 - Kirjaus: Vuodesta 2025 eteenpäin on suunniteltu rakennettavan Vihdintien pikaraitiotie ja läntisen kantakaupungin raitiotie. Vuodesta 2027 eteenpäin on suunniteltu rakennettavan Viikin-Malmin raitiotie. Investointisuunnitelmassa valmistaudutaan suunnittelulla Tuusulan kaupunkibulevardin pikaraitiotien investointiin kymmenvuotisjakson loppupuolella.
- Pyöräilyn ja kävelyn väylärakentamisen tason ylläpito, baanaverkon toteuttaminen tavoiteajassa. Säilytetään rahoitus 2020 tasolla koko kymmenvuotiskauden. Kokonaiskustannus 56,8 miljoonaa euroa.

- Kirjaus: Kantakaupungin pyöräilyn tavoiteverkon ja baanaverkon toteuttamiseen niin, että ne toteutuvat tavoiteajassa.
- Puistot ja liikuntapaikat
 - Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset (2021: 1,4 miljoonaa euroa, 2022: 2,3 miljoonaa euroa)
 - Liikuntapaikat ja ulkoilualueet (2021: +0,9 miljoonaa euroa)
- Katuverkko (8 03), investointirahaa 10 miljoonaa euroa / joka vuosi 2021 eteenpäin, jotta asuntotuotantoon liittyville investoinneille riittää rahoitus.